

Argument

De ce *Oameni din Seini*? După *Oameni din Bihor*¹, *Oameni din Sălaj*², *De la românii din Maramureș. Oameni, locuri, cântece*³, *Oameni din Sătmar*⁴, *Oameni și locuri din Sătmar*⁵, *Oameni din Tășnad*⁶, *Oameni de seamă ai Maramureșului. Dicționar 1700-2010*⁷ (și lista poate continua), iată că am ajuns și la *Oameni din Seini*, o localitate cu un impresionant trecut istoric, situată la granița dintre Maramureș și Sătmar. De-a lungul timpului Seiniul a fost parte componentă a Sătmarului, toată istoria sa legându-se de acest ținut. Rațiuni comuniste, puțin înțelese și astăzi, au făcut ca în 1968 acest oraș să fie cedat județului Maramureș, chiar dacă mulți localnici se consideră și astăzi sătmăreni.

---

¹ Teodor Neș, *Oameni din Bihor 1848-1918*, Oradea, 1937; Idem, *A doua carte despre oameni din Bihor*, Oradea, 1979.

² Ioan Ardeleanu-Senior, *Oameni din Sălaj*, Zalău, 1938.

³ Alexandru Filipașcu, *De la românii din Maramureș. Oameni, locuri, cântece*, Sibiu, 1943.

⁴ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *Oameni din Sătmar*, Satu Mare, 2000.

⁵ Viorel Câmpean, *Oameni și locuri din Sătmar*, vol. I și II, Satu Mare, 2010.

⁶ Anca Deaconu, Diana Kinces, *Oameni ai Tășnadului*, Satu Mare, 2012.

⁷ Vasile Iuga de Săliște, *Oameni de seamă ai Maramureșului. Dicționar 1700-2010*, Cluj-Napoca, 2011.

Din aceste motive am considerat că este o datorie morală să oferim cititorilor posibilitatea de a cunoaște mai bine și de a-i scoate din uitare pe cei care au făcut cinste Seiniului și care au lăsat în urma lor adevărate pagini de istorie. Această datorie neonorată odinioară dorim să o îndeplinim astăzi. Ea a apăsător de mult ca un handicap spiritual pe care sperăm să-l depășim astăzi. Prin urmare, punem la îndemâna cititorului prezenta lucrare monografică, oferind succinte informații despre viața, traiectoria profesională și opera unor oameni de seamă, legați de spațiul seinean și sătmărean prin obârșie ori activitate. Fiind un oraș multietnic, un model de relaționare și de conviețuire în ciuda vicisitudinilor istoriei, am considerat că un astfel de volum trebuie să cuprindă *Oameni ai Seiniului*, indiferent de originea lor, personalități cunoscute, mai puțin cunoscute sau chiar deloc. Timpul a așternut deja uitarea peste numele multora dintre aceștia.

Lucrarea este una de restituire istorică, destinată, în primul rând, sătmărenilor, dar și vecinilor, cu alte cuvinte unui public mai larg, fiind un instrument de lucru, dar și de informare, la care poate apela orice cititor, de la cel avizat la cel de rând. Am considerat oportună apariția în ordine cronologică a biografiilor.

Despre unii din ei am scris și noi, au scris și alții, dar niciodată nu s-a alocat un volum special dedicat

personalităților din această localitate. Demersul nostru dorește să aducă unele completări la cele ce s-au scris până acum despre personalitățile aparținătoare Seiniului. De asemenea, lucrarea conține și unele informații privind personalități mai puțin cunoscute astăzi la Seini. Nu este o lucrare exhaustivă, ar fi aproape imposibil un asemenea lucru. Suntem conștienți că unele personalități au fost omise, din ignoranță sau lipsa suportului documentar, de existența unor lacune și inexactități, poate am nedreptățit unele personaje în raport cu altele, fie și prin volumul de informații, de stilul lapidar și sec în suficiente cazuri, de o anumită stereotipie. A comprima în câteva rânduri viața și activitatea unui om presupune serioase dificultăți și riscul de a pierde din vedere lucruri uneori esențiale. Noi nădărdim că cercetătorii de mâine vor reuși să întregescă informațiile poate lacunare astăzi.

Am fost animați, înainte de orice, de gândul sincer al unei convenite reparații de ordin moral față de cei care nu mai sunt, dar care au însemnat ceva în istoria Seiniului, față de descendenții acestora aflați încă în viață. Societatea contemporană duce lipsă, în primul rând, de modele autentice. Personalitățile prezente în acest volum constituie adevărate modele, exemplaritatea vieții și activității lor dovedind acest lucru. Ar fi de dorit ca demersul nostru, continuator al altor încercări de acest fel, să fie la rându-i dus

mai departe de noi cercetări. Aniversările unor personalități nu pot fi mai bine onorate decât cu realizarea unor lucrări dedicate acestor „oameni mari”. Vorbind despre personalitățile Seiniului, sperăm că în 2015 se vor marca 100 de ani de la nașterea avocatului, dar și reputat fotograf, Iuliu Pop. Poate că demersurile realizării unei monografii dedicate acestuia ar trebui declanșate încă de pe acum. Și, de ce nu, cu conlucrarea unor cercetători din locurile pe unde a activat acest veritabil om de cultură: Negrești, Seini, Baia Mare, Satu Mare.

Mulțumim și pe această cale tuturor celor care ne-au sprijinit în acest demers istoriografic: d-lui prof. univ. dr. Gavril Ardelean, prorectorul Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad (care este și un fiu al Seiniului fapt de care a fost mândru întotdeauna, fiind descendent chiar din familia lui Alexiu Berinde), d-nei Gabriela Tulbure, primarul orașului Seini, precum și conducerii celor două instituții județene de cultură care ne-au sprijinit în acest proiect - dr. Liviu Marta de la Muzeul Județean Satu Mare și Angela Câmpian de la Biblioteca Județeană Satu Mare. Nu în ultimul rând, mulțumim editorilor și domnului Adrian Ștef, președintele Consiliului Județean Satu Mare, care continuă să manifeste un interes deosebit pentru istoria și cultura Sătmarului indiferent de granițele politice și administrative.

Autorii